

PRITARTA

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos

2025 m. kovo 25 d. sprendimu Nr. T2-86

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. ĮVADAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, pagrindinės Jurbarko rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) Bendruomenės sveikatos tarybos (toliau – Bendruomenės sveikatos taryba) funkcijos yra koordinuoti Savivaldybės teritorijoje sveikatos ugdymo, alkoholio, tabako ir narkotikų kontrolės, visuomenės sveikatos saugos ir sveikatos stiprinimo, ligų profilaktikos priemonių rengimą ir įgyvendinimą, nustatyti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų naudojimo prioritetus bei atlikti kitas funkcijas, priskirtas pagal šį ir kitus įstatymus bei Bendruomenės sveikatos tarybos nuostatus.

Bendruomenės sveikatos taryba sudaroma Savivaldybės tarybos įgaliojimų laikotarpiui (4 metams), yra atskaitinga Savivaldybės tarybai. Tai yra savarankiška sveikatinimo veiklos koordinavimo institucija prie Savivaldybės tarybos. Bendruomenės sveikatos tarybą sudaro: 1/3 Savivaldybės paskirtų asmenų, 1/3 Savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, 1/3 visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus, atstovų. Bendruomenės sveikatos tarybos darbui vadovauja pirmininkas. Bendruomenės sveikatos taryba ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaito Savivaldybės tarybai apie savo veiklą. Bendruomenės sveikatos tarybos nariai dirba visuomeniniais pagrindais.

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa (toliau – Programa) yra tęstinė ir prioritetinga, įgyvendinant sveikatos politiką bei formuojant nuostatą, kad visuomenės sveikata taptų valstybės ilgalaikių ekonominių interesų objektu.

Pagrindinis Programos siekis – užtikrinti visuomenės sveikatos paslaugų, mažinančių gyventojų sergamumą, ligotumą, neįgalumą ir mirštamumą, teikimą, gerinant jų prieinamumą, kokybę ir efektyvumą, racionalų lėšų naudojimą, formuoti sveikos gyvensenos nuostatus bendruomenėje. Įgyvendinant sveikatos ir su sveikata susijusias programas, gerinti visuomenės požiūrį į sveikatos politiką, sveikatinimą. Taip pat svarbu užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūros plėtrą bei tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimą Savivaldybėje.

Programos tikslai yra gerinti gyventojų sveikatą, plėtojant ligų prevenciją bei mažinant žalingų veiksnių poveikį, formuoti sveikos gyvensenos pagrindus, tobulinant visuomenės sveikatos informacijos valdymą ir sklaidą, skubiai ir koordinuotai reaguoti į grėsmes visuomenės sveikatai, įgyvendinti visuomenės sveikatos priežiūrą ligų profilaktikos srityje, užtikrinant visuomenės sveikatos saugą, atliekant laboratorinius tyrimus, mažinti aplinkos veiksnių neigiamą poveikį ir riziką gyventojų sveikatai, plėtoti visuomenės sveikatos ir jai įtakos turinčių veiksnių stebėseną, padėti užtikrinti imunoprofilaktikos priemonių įgyvendinimą.

Lietuvoje vis dar trūksta supratimo ir koordinuotų veiksmų skatinti labiausiai pažeidžiamą visuomenės dalį – vaikus sveikai gyventi, skiriant didžiausią dėmesį Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) išskirtiems pagrindiniams komponentams (darbo ir poilsio (miego) režimas, mityba, fizinis aktyvumas, tabako, alkoholio, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas (neavartojimas), patiriamas stresas ir gebėjimas jį įveikti, seksualinė elgsena). Tikslas – numatyti ir vykdyti priemones, skirtas stiprinti ir saugoti Lietuvos vaikų sveikatą, didinti vaikų fizinį aktyvumą, ugdyti sveikos mitybos įpročius, vykdyti žalingų įpročių ir psichikos sutrikimų prevenciją, gerinti sveikatos raštingumą. Prie šio tikslo įgyvendinimo kasmet svariai prisideda ir Savivaldybė bei jos teritorijoje esančios ugdymo įstaigos ir kiti subjektai.

Kasmet Bendruomenės sveikatos tarybos pirmininkas parengia ir pateikia Jurbarko rajono savivaldybės tarybai Bendruomenės sveikatos tarybos metinę veiklos ataskaitą. Taip pat parengiama

ir pateikiama tvirtinti Savivaldybės tarybai Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų priemonių vykdymo ataskaita bei einamųjų metų specialioji programa. Patvirtinta ataskaita siunčiama Sveikatos apsaugos ministerijai, skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 29 d. sprendimu Nr. T2-56 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos 2023 metų veiklos ataskaitos“ buvo pritarta Bendruomenės sveikatos tarybos 2023 metų veiklos ataskaitai.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2024 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T2-74 „Dėl visuomenės sveikatos rėmimo 2023 metų specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaitos ir visuomenės sveikatos rėmimo 2024 metų specialiosios programos patvirtinimo“ buvo patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo 2023 metų specialiosios programos priemonių vykdymo ataskaita ir visuomenės sveikatos rėmimo 2024 metų specialioji programa.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2024 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T2-208 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ sudaryta naujos sudėties Bendruomenės sveikatos taryba ir patvirtinti atnaujinti nuostatai.

II. VEIKLOS APŽVALGA

2024 metais Bendruomenės sveikatos taryba buvo numačiusi šias pagrindines veiklas:

1. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis remiamų 2024 m. prioritetinių sveikatinimo veiklos krypčių patvirtinimas;
2. Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas;
3. Psichikos sveikatos stiprinimas, savižudybių ir smurto prevencija;
4. Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė;
5. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija;
6. Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas (stebėseną);
7. Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė;
8. Gyventojų sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas;
9. Burnos ertmės organų ligų profilaktika;
10. Bendruomenės sveikatos stiprinimas, sveikatos mokymas, šeimos planavimo konsultavimas, sveikatos žinių populiarinimas ir visuomenės sveikatos propagavimas.

2024 m. Bendruomenės sveikatos taryba į posėdžius rinkosi 2 kartus. Posėdžių metu buvo aptariama: vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos stiprinimas Jurbarko rajono savivaldybėje; Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos nuostatų papildymas; Bendruomenės sveikatos tarybos naujos sudėties sudarymas ir Bendruomenės sveikatos tarybos nuostatų atnaujinimas; 2024 m. Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų paraiškų vertinimas.

III. JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS SVEIKATOS IR APLINKOS APSAUGOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS ĮVYKDYMAS

Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos vykdymo strategija yra tikslinė programa, kurios pagrindinė paskirtis – įgyvendinant įvairias sveikatinimo priemones bei kuriant saugią aplinką, gerinti Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų sveikatą. Tarpžinybinio bendradarbiavimo pagrindu į sveikatos priežiūros sistemos problemų sprendimą įtraukiamos įvairios ekonominės struktūros, akcentuojami sveikatos išsaugojimo, jos stiprinimo ir ligų profilaktikos prioritetai. Programos paskirtis – finansuoti ir remti visuomenės sveikatos priežiūros priemones. Programos įgyvendinimas padeda skatinti gyventojų atsakomybę už savo sveikatą, formuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leidžia mažinti gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirtingumą, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, neigiami aplinkos veiksniai.

Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos pajamos (perskaičiavus pagal faktiškai per metus gautas įplaukas)	21 225,23 Eur
Ankstesnio ataskaitinio laikotarpio lėšų likutis	3 789,77 Eur
Išlaidos sveikatinimo programoms finansuoti	23 067,43 Eur
Nepanaudotų lėšų likutis 2024 m. gruodžio 31 d.	1 947,57 Eur
Nepanaudotas visuomenės sveikatinimo programoms vykdyti lėšų likutis 2024 m. gruodžio 31 d. (perskaičiavus pagal faktiškai per metus gautas įplaukas) – 1 947,57 Eur perkeliamas į 2025 m.	

2024 m. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansavimui iš Jurbarko rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos buvo skirta 24 000 Eur (dvidešimt keturi tūkstančiai). Bendru Bendruomenės sveikatos tarybos narių sutarimu iš šios bendros pinigų sumos buvo numatyta skirti 3 000 Eur (tris tūkstančius) Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų stebėsenai.

Bendruomenės sveikatos taryba skelbė Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos 2024 m. finansuojamų projektų konkursą. Buvo gauta 15 sveikatinimo projektų paraiškų. Bendruomenės sveikatos tarybos nariai atliko 2024 metų Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų paraiškų vertinimą. Bendru sutarimu buvo nustatyta mažiausia balų suma – 40, kurią surinkus, būtų skiriamas finansavimas. Buvo atkreiptas dėmesys į sveikatinimo projekto kokybę, ar pateikta paraiška atitiko Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos patvirtintų nuostatų reikalavimus, ar aiškiai nurodyti gavėjai, metodai. Bendruomenės sveikatos tarybos nariai, susipažinę su gautais sveikatinimo projektais, siūlė visiškai finansuoti 8 sveikatinimo projektus, iš dalies finansuoti 5 sveikatinimo projektus, 2 sveikatinimo projektams finansavimo neskirti – pateiktos paraiškos neatitiko Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos patvirtintų nuostatų reikalavimų. Bendru Bendruomenės sveikatos tarybos narių sutarimu šiam siūlymui buvo pritarta.

Remiamų sveikatinimo projektų sąrašas ir lėšos jiems finansuoti patvirtinti Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. O1-474 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansuojamų projektų sąrašo“. Atrinktiems 13 sveikatinimo projektams ir Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų stebėsenai finansuoti buvo skirta 24 000,00 Eur iš Jurbarko rajono savivaldybės aplinkos apsaugos specialiosios programos. Dvylika (12) sveikatinimo projektų skirtas finansavimo lėšas įsisavino visiškai. Vienam (1) sveikatinimo projektui „Aš sveikos visuomenės dalis“, kurį įgyvendino Jurbarko bibliotekininkų draugija, buvo skirtas visiškas finansavimas – 250,00 Eur. 2025 m. sausio mėn. Jurbarko bibliotekininkų draugija raštu informavo Savivaldybės administraciją dėl sveikatinimo projektui skirtų nepanaudotų lėšų gražinimo. Nepanaudojimo priežastis – paslaugos teikėjas laiku nepateikė sąskaitos už suteiktas paslaugas. Todėl skirtas finansavimas sveikatinimo projektui buvo panaudotas iš dalies, nepanaudota lėšų suma – 100 Eur 2025 m. sausio mėn. buvo gražinta į Savivaldybės biudžeto sąskaitą Nr. LT194010044300070083.

2024 m. Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų stebėsenai skirtas finansavimas buvo panaudotas iš dalies: skirtas finansavimas – 3 000,00 Eur, panaudotos lėšos pagal faktą – 2 067,43 Eur.

Jurbarko rajono savivaldybės 2024 m. visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansuotų projektų sąrašas:

Eil. Nr.	Projekto vykdytojas	Projekto pavadinimas	Finansuota suma, iš viso Eur	Panaudota suma, iš viso Eur
----------	---------------------	----------------------	------------------------------	-----------------------------

1.	Jurbarko Naujamiesčio progimnazija	„Myliu gyvenimą“	1 080,00	1 080,00
2.	Jurbarko sporto centras	„Sportuoju. Keliauju. Tobulėju“	1 590,00	1 590,00
3.	Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Jurbarko rajono policijos komisariatas	„Mūsų svajonių vasara 3“	2 220,00	2 220,00
4.	Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka	„Spalvų ir vandens galia sveikatai“	530,00	530,00
5.	Jurbarko „Ažuoliuko“ mokykla	„Sveikas vaikas – laimingas vaikas!“	760,00	760,00
6.	Jurbarko jaunimo organizacijų sąjunga	„Emocijos – gyvenimo spalvos“	1 380,00	1 380,00
7.	Jurbarko bibliotekininkų draugija	„Aš – sveikos visuomenės dalis“	250,00	250,00
8.	Jurbarko vaikų lopšelis-darželis „Nykštukas“	„Lietuvos olimpinio 100-mečio Nykštukai“	1 250,00	1 250,00
9.	Varlaukio bendruomenė	„Sportuokime, judėkime, draugaukime kartu“	1 640,00	1 640,00
10.	Jurbarko r. Jurbarkų darželis-mokykla	„Judėsime, sportuosime – sveiki, laimingi augsime“	1 000,00	1 000,00
11.	Lietuvos samariečių Jurbarko krašto bendrija	„Stovykl AUK“	4 740,00	4 740,00
12.	Asociacija „Smalininkų senjorai“	Fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos įgūdžių skatinimas Jurbarko mieste ir rajone	2 000,00	2 000,00
13.	Jurbarko švietimo centras	Jurbarko švietimo centro Pedagoginės psichologinės tarnybos atsipalaidavimo erdvės kūrimas sveikatinimo ir įtraukties aspektu	2 560,00	2 560,00
14.	Jurbarko rajono savivaldybės administracija	Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų stebėseną	3 000,00	2 067,43
Iš viso			24 000,00	23 067,43

Visuomenės sveikatinimo projektai:

1. „Myliu gyvenimą“

Projekto vykdytojas – Jurbarko Naujamiesčio progimnazija.

Skirtas finansavimas – 1 080,00 Eur.

Tai tęstinis sveikatinimo projektas, skirtas mokinių psichinės sveikatos stiprinimui.

Projekto tikslinė grupė: mokiniai, dalyvių skaičius – 400.

Sveikatinimo projektas „Myliu gyvenimą“ buvo nukreiptas į veiklas, skirtas sveikai mokinių mitybai, sveikai gyvensenai ir psichinės sveikatos stiprinimui. Užsiėmimų metu mokiniai sužinojo, kodėl svarbus dienos režimas ir kuo jis susijęs su mūsų emocine savijauta, gavo praktinių patarimų,

kaip susidėlioti savo dienvakę. Turėjo galimybę dalyvauti sveikų desertų degustacijoje, maisto gaminimo pratybose. Mokiniai sužinojo, kas yra tinkamas maitinimasis. Buvo papasakota apie maisto pasirinkimo piramidės sandarą. Daug dėmesio buvo skirta pratyboms, kurios padėjo mokiniams mokytis išreikšti jausmus, atpažinti emocijas, suprasti savo ir kitų emocijas. Mokiniai ir visa progimnazijos bendruomenė prisidėjo prie vykdomos socialinės akcijos, taip visi kartu atkreipė dėmesį į jaunų žmonių psichinę bei emocinę sveikatą.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

2. „Sportuojau. Keliauju. Tobulėju“

Projekto vykdytojas – Jurbarko sporto centras.

Skirtas finansavimas – 1 590,00 Eur.

Sveikatinimo projektas, skirtas vaikų fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimui.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko rajono savivaldybėje gyvenantys vaikai ir jaunimas iki 18 metų amžiaus. Suorganizuotose įgyvendinamo projekto veiklose dalyvavo 17 dalyvių.

Įvykdyta visa projekte numatyta fizinio aktyvumo ir sveikatingumo renginių programa. Skirtingo amžiaus vaikai ir jaunimas iki 18 metų iš įvairių socialinių sluoksnių aktyviai dalyvavo fizinio aktyvumo ir sveikatingumo veiklose, patobulino asmenines, aktyvaus sveikatos požiūrio ir sveikatos pažinimo, kultūrinės, pilietiškumo, komunikavimo, bendravimo ir bendradarbiavimo, socialines kompetencijas, pagerėjo jų fizinė ir emocinė sveikata.

Susiformavo teigiamas požiūris į judėjimą, sveikatą, išaugo vaikų ir jaunimo pasitikėjimas savo jėgomis, išugdė sveikos gyvensenos įgūdžiai per judesį ir fizinį aktyvumą, teorines veiklas toliau pritaikomi kiekvieno projekto dalyvio asmeniniame gyvenime. Vaikams ir jaunimui atsirado supratimas, kad sveikas gyvenimo būdas gali būti įdomus ir patrauklus. Suformuota pozityvi nuostata fizinio aktyvumo ir sveikatingumo atžvilgiu leis toliau vaikams ir jaunimui leisti vasaros atostogas bei laisvalaikį sportiškai ir aktyviai.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

3. „Mūsų svajonių vasara 3“

Projekto vykdytojas – Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Jurbarko rajono policijos komisariatas.

Skirtas finansavimas – 2 220,00 Eur.

Projekto tikslinė grupė: 14–18 metų jaunuoliai – vaikai iš socialinę riziką patiriančių šeimų, Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Jurbarko rajono policijos komisariato Jaunieji policijos rėmėjai.

2024 m. rugpjūčio 5–9 d. Skirsnemunės k., Skirsnemunės sen., Jurbarko r., vyko penkių dienų dienos stovykla, kurioje dalyvavo 30 vaikų.

Visi projekte iškelti uždaviniai įgyvendinti. Vaikai stovykloje turiningai, įdomiai bei prasmingai praleido penkias dienas. Veiklos buvo aktyvios, stovyklautojai sportinėse rungtyse gerino savo fizinę sveikatą (jaunimas dėl per ilgo naudojimosi informacinėmis technologijomis šiuo metu yra ypač fiziškai silpnas ir trūksta fizinio aktyvumo), išklause paskaitas apie el. cigarečių ir narkotikų žalą organizmui, patyčias, smurtą artimoje aplinkoje, saugų internetą, prekybą žmonėmis. Vykde įvairias veiklas – įgavo praktinių įgūdžių (mokėsi bendrauti, padėti vienas kitam bei kt.). Nors ir neilgai, tačiau vaikai pakeitė aplinką. Ypač tai naudinga buvo tiems, kurie gyvena asocialiose, sunkiai besiverčiančiose šeimose, kuriose jie mato girtavimą, smurtą, o tėvai nesirūpina jų priežiūra bei laisvalaikiu. Stovyklos metu vaikai išmoko dirbti ir veikti komandoje. Jie suprato, kad pasiekti tikslą, laimėti varždamiesi gali daug lengviau, jei vieni kitiems padės, palaikys emociškai. Savo patirtais įspūdžiais, įgytomis tiek praktinėmis, tiek teorinėmis žiniomis vaikai pasidalino su šeimos nariais, draugais. Tikimasi, kad stovykloje gautos žinios, susipažinimas su profesijomis, pravers vaikų tolesniame gyvenime ir apsisprendime.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

4. „Spalvų ir vandens galia sveikatai“

Projekto vykdytojas – Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

Skirtas finansavimas – 530,00 Eur.

Sveikatinimo projektas, skirtas ugdyti sveikos gyvensenos ir sąmoningumo įpročius.

Projekto tikslinė grupė: 7–17 metų amžiaus vaikai. Dalyvių skaičius – 68 vaikai.

Projektu buvo siekiama skatinti bendruomeniškumą, kuris yra ypač reikšmingas vaikams, kurie dar tik mokosi socialinių įgūdžių. Buvo organizuojamos edukacijos, kurių metu sudarytos sąlygos bendravimui ir draugystės puoselėjimui. Meno terapijos metodais pagrįstuose užsiėmimuose vaikai mokėsi technikų, kurios skatino atsipalaiduoti. Projekto veiklos skatino vaikus dirbti kartu, ugdyti draugystę ir bendruomeniškumą. Projekto lėšomis bibliotekos parke įrengtas daugiamečių augalų darželis, skatinant jaunuosius bibliotekos lankytojus pažinti gamtą.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

5. „Sveikas vaikas – laimingas vaikas!“

Projekto vykdytojas – Jurbarko „Ažuoliuko“ mokykla.

Skirtas finansavimas – 760,00 Eur.

Sveikatinimo projektas skirtas vaikų ir tėvų psichinės sveikatos stiprinimui.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko „Ažuoliuko“ mokyklos „Boružiukų“ ir „Obuoliukų“ grupės tėvai ir ugdytiniai. Dalyvių skaičius – 114.

Projekto veiklų metu tėvai galėjo lengviau suprasti ir efektyviau išspręsti kylančias problemas, susijusias su vaikų sveikata ir emociniais poreikiais, ugdant sveikus gyvenimo įpročius, stiprinant šeimos santykius. Buvo vertinami rizikos veiksniai, susiję su infekcinėmis ir neinfekcinėmis lėtinėmis ligomis, ir kaip galima šias ligas valdyti. Tėvai ir vaikai buvo skatinami laikytis sveiko gyvenimo įgūdžių. Tėvai buvo supažindinti su vaikų psichologiniais ir emociniais vystymosi etapais. Projekto veiklų metu buvo siekiama supažindinti tėvus kaip galima pagerinti vaikų ir visos visuomenės sveikatos kultūrą, kurioje rūpinamasi ne tik savo, bet ir kitų gerove.

Taip pat pagerėjo tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas, kartu sprendžiant vaikų ugdymo ir sveikatos klausimus. Tėvai įgijo daugiau žinių, kaip užkirsti kelią ligoms ir stiprinti vaikų imunitetą. Paskaitos apie vaikų elgesio modelius ir emocijas bei jų raišką padėjo tėvams geriau suvokti vaikams būdingus amžiaus tarpsnius ir jų ypatumus. Projekto įgyvendinimas sustiprino šeimų įgūdžius, kurie padės ilgalaikiam vaikų ir visos visuomenės gerovės augimui.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

6. „Emocijos – gyvenimo spalvos“

Projekto vykdytojas – Jurbarko jaunimo organizacijų sąjunga.

Skirtas finansavimas – 1 380,00 Eur.

Sveikatinimo projektas buvo orientuotas į jaunimo emocinės ir psichologinės sveikatos stiprinimą, kuris yra labai svarbus siekiant kovoti su stresu, nerimu ir kitais jauniems žmonėms būdingais iššūkiais.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos I–IV klasių, Jurbarko r. Eržvilko ir Jurbarko r. Veliuonos Antano ir Jono Juškų gimnazijų 8–IVG klasių mokiniai.

Projekto veiklų metu mokiniai suprato, kad svarbu ne tik rūpintis savo fizine sveikata, bet ir emocijomis bei psichologine gerove. Mokiniai buvo paskatinti suvokti, kad gebėjimas susitvarkyti su emocijomis ir mintimis yra esminis gyvenimo sėkmės faktorius. Pravestos paskaitos neapsiribojo tik teoriniais patarimais, bet buvo pritaikytos ir praktinės užduotys, kurios padėjo mokiniams patirti ir suvokti, kaip galima įveikti baimes, suvaldyti emocijas ir pasiekti užsibrėžtus tikslus. Tokio tipo veiklos ypač svarbios, nes jos leidžia mokiniams realiai išbandyti ir įvertinti, kaip jų elgesys keičiasi priklausomai nuo emocinio ir psichologinio pasirėngimo. Atlikus projekto dalyvių apklausą, didelė dalis dalyvių teigė, jog tapo drąsiau kreiptis pagalbos į artimuosius / draugus / mokyklos švietimo pagalbos specialistus. Dalis mokinių pradėjo daugiau dėmesio skirti savo emocijai ir psichologinei savijautai.

Šis projektas suteikė jaunimui žinių ir įgūdžių, kaip susidoroti su kasdieniais iššūkiais ir suteikė galimybę ugdyti emocinį intelektą. Praktinės veiklos padėjo mokiniams suvokti, kaip svarbu išlaikyti teigiamą požiūrį, ugdyti atsparumą ir rasti stiprybės net pačiose sudėtingiausiose situacijose. Tai padės jaunimui susikurti sveiką psichologinę bazę ir pasiruošti sėkmingai įveikti gyvenimo iššūkius.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

7. „Aš – sveikos visuomenės dalis“

Projekto vykdytojas – Jurbarko bibliotekininkų draugija.

Skirtas finansavimas – 250,00 Eur.

Sveikatinimo projektas skirtas gerinti Jurbarko rajono senjorų sveikatos žinias ir gerovę, suteikiant jiems galimybes dalyvauti sveikatingumo mokymuose ir aktyviose veiklose.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko rajono savivaldybės senjorai.

Projekto įgyvendinimo metu buvo organizuotos socialinės ir kultūrinės veiklos, įtraukiančios į aktyvų kultūrinį veiksmą – įgyvendinimo forma aktyvios ir kūrybinės veiklos (rankdarbiai, žygiai, paskaitos, degustacijos). Projekto lėšomis buvo įsigytos priemonės kūrybinėms veikloms, rankdarbiams. Projekto dalyviai žygio metu susipažino su krašto istoriniais pastatais ir vietomis, išbandė šiaurietiško ėjimo metodą. Sveikos mitybos paslapčių sužinojo paskaitos metu apie žaliavalgišką mitybą, ragavo jau pagamintus produktus. Kūrybinių veiklų metu gaminosi raktų pakabukus su atšvaitais, siekė didinti saugumą ir skatinti saviraišką. Priemonės rankdarbiams buvo įsigytos projekto lėšomis.

2025 m. sausio mėn. Jurbarko bibliotekininkų draugija raštu informavo Savivaldybės administraciją dėl sveikatinimo projektui skirtų nepanaudotų lėšų gražinimo. Nepanaudojimo priežastis – paslaugos teikėjas laiku nepateikė sąskaitos už suteiktas paslaugas. Todėl skirtas finansavimas sveikatinimo projektui buvo panaudotas iš dalies, nepanaudota lėšų suma – 100 Eur 2025 m. sausio mėn. buvo gražinta į Savivaldybės biudžeto sąskaitą Nr. LT194010044300070083.

8. „Lietuvos olimpinio 100-mečio Nykštukai“

Projekto vykdytojas – Jurbarko vaikų lopšelis-darželis „Nykštukas“.

Skirtas finansavimas – 1 250,00 Eur.

Projekto tikslinė grupė: projektas buvo skirtas Jurbarko vaikų lopšelio-darželio ugdytiniais, mokytojams, darbuotojams, tėvams, partneriams, Savivaldybės ir šalies ikimokyklinių įstaigų bendruomenėms.

Dalyvių skaičius – 1 200.

Projekto veiklų metu organizuoti ir vykdyti renginiai populiarino olimpinėmis vertybėmis grįstą sveiko, aktyvaus gyvenimo būdą per fizinį aktyvumą ugdant sveiką atsakingą pilietišką vaiką. Respublikinė akcija „Lietuvos Mažųjų Nykštukų olimpinio 100-čio žygis“ įtraukė 30 šalies ikimokyklinių įstaigų. Buvo vykdomos įvairios sportinės, fizinės, aktyvios veiklos, žaidimai, skirti Paryžiaus olimpinėms vasaros žaidynėms ir Lietuvos olimpinio judėjimo 100-čiui. Tai suteikė mažiesiems ugdyti (is) / kilnaus elgesio, pagarbos, komandinio susitelkimo, bendruomeniškumo, lyderystės ir kitas olimpines vertybes. Vykdomų projekto veiklų metu buvo taikomi įvairūs, patrauklūs, efektyvūs metodai bendruomenių narių nuostatai aktyviai ir kūrybingai gyventi. Renginiai buvo organizuojami įvairiose edukacinėse aplinkose: Lietuvos sporto muziejuje, Šakių baseine, Jurbarko Romualdo Marcinkaus stadione ir kt. Projekto įgyvendinimas buvo reikšmingas lopšelio-darželio „Nykštukas“ bendruomenei ir visoms įsijungusioms savivaldybės, šalies ikimokyklinėms įstaigoms, socialiniams partneriams. Svarbiausias dėmesys buvo skiriamas vaikams. Bendrystė vykdytų veiklų metu paskatino bendravimą ir bendradarbiavimą tarp įsitraukusių bendruomenių vardan sveiko, aktyvaus, laimingo vaiko. Projektui skirtas finansavimas ir visų bendruomenių aktyvumas laidavo gerą renginių organizavimą, suteikė galimybę renginių dalyvius apdovanoti prizais, diplomais už sveiko, aktyvaus gyvenimo būdo diegimą nuo mažens.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

9. „Sportuokime, judėkime, draugaukime kartu“

Projekto vykdytojas – Varlaukio bendruomenė.

Skirtas finansavimas – 1 640,00 Eur.

Sveikatinimo projektas buvo skirtas vaikų ir jaunimo iki 18 metų amžiaus sveikatos išsaugojimui ir gerinimui, formuojant sveiko gyvenimo įgūdžius, siekiant, kad sveika gyvensena taptų įpročiu ar būtinybe.

Projekto tikslinė grupė: vaikai ir jaunimas iki 18 metų amžiaus.

Dalyvių skaičius – 50.

Sėkmingai pavyko įgyvendinti sveikatinimo projekte užsibrėžtus tikslus. Vaikams ir jaunimui buvo sudarytos tinkamos laisvalaikio praleidimo sąlygos. Įsigytos priemonės, sportinis inventorių sudarė sąlygas ir galimybes judėti, sportuoti, išgyventi teigiamas džiugias akimirkas. Vaikai turėjo galimybę ne tik užsiimti tinkama veikla, bet ir bendrauti, draugauti, varžytis. Organizuojant projekto veiklas, buvo tinkama linkme nukreiptas laisvalaikio praleidimas vasarą vaikų atostogų metu. Projekto veiklos padėjo užtikrinti palankias sąlygas fiziniam lavinimui, tikslingam, turiningam laisvalaikio užimtumui. Sudarytos tinkamos sąlygos sportuoti, judėti, bendrauti, patirti teigiamų emocijų.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

10. „Judėsimė, sportuosime – sveiki, laimingi augsime“

Projekto vykdytojas – Jurbarko r. Jurbarkų darželis-mokykla.

Skirtas finansavimas – 1 000,00 Eur.

Projekto tikslinė grupė: sveikatinimo projektas skirtas darželio-mokyklos ugdytiniais, jų tėvams, kitiems Jurbarkų k. bendruomenės nariams.

Dalyvių skaičius – nuo 80 iki 100.

Sveikatinimo projekto tikslas – bendromis pedagogų, šeimos bei visuomenės pastangomis tęsti integruotos ir vieningos sveikos gyvensenos sistemos bei sveikatai palankios aplinkos kūrimą, skatinant vaikų ir suaugusių bendruomeniškumą, iniciatyvumą ir komunikabilumą, įtraukiant kuo didesnę vietinės bendruomenės dalį, bendradarbiaujant su kitomis savivaldybės ugdymo įstaigomis.

Projekto metu buvo vykdoma aktyvi sveikatos stiprinimo veikla, kuri padėjo vaikams ir jų šeimų nariams suprasti aktyvaus judėjimo, buvimo gryname ore naudą. Pedagogai, mokinių ir darželio ugdytinių šeimų nariai praplėtė savo žinias apie judėjimo, buvimo gryname ore ir bendros sveikatos stiprinimo veiklos kartu su vaikais svarbą, sveikos mitybos, įvairių priklausomybių atsisakymo, vaistažolių naudojimą gydymuisi ir kitus svarbius sveikos gyvensenos komponentus. Šios žinios ir patirtys paskatins bendruomenę aktyviau dalyvauti integruotos ir vieningos sveikos gyvensenos sistemos kūrime. Išsiplėtė bendradarbiavimas su kitomis ugdymo įstaigomis, Jurbarko sporto centru.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

11. „Stovykl AUK“

Projekto vykdytojas – Lietuvos samariečių Jurbarko krašto bendrija.

Skirtas finansavimas – 4 740,00 Eur.

Sveikatinimo projektas skirtas vaikų fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimui.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko rajono savivaldybės vaikų dienos užimtumo centrus lankantys vaikai ir jaunimas iki 18 metų amžiaus.

Dalyvių skaičius – 110.

2024 m. liepos 8–12 dienomis vyko 5 dienų vaikų vasaros stovykla „Stovykl AUK“. Vaikų vasaros stovyklos metu vaikai buvo užimti įvairiomis stovyklos veiklomis nuo 10 val. iki 18 val. Projekto metu, per įvairias veiklas, buvo skatinamas vaikų socialinis bendravimas, fizinis aktyvumas, kognityvinis ugdymas. Buvo formuojamas vaikų suvokimas apie sveiką gyvenseną, fizinio aktyvumo svarbą žmogui, skatinamas vaikų sveikos gyvensenos įpročių formavimasis.

Suteiktos žinios apie vaikų, paauglių svaiginimąsi pavojingomis medžiagomis ir jų žalą organizmui. Sustiprintos žinios apie žalingą išmaniųjų įrenginių poveikį žmogaus organizmui ir socialiniam gyvenimui.

Įgyvendinus projektą vaikai tapo judresni, aktyvesni, daugiau laiko praleidžia gryname ore, užsiimdami mėgstamomis sportinėmis veiklomis. Vaikai užmezgė naujas pažintis ir draugystes, tapo atviresni, bendruomeniški, labiau bendraujantys. Pasikeitė vaikų požiūris į maitinimosi įpročius. Buvo pastebėta, kad vaikai dažniau pradėjo rinktis sveikesnes maitinimosi alternatyvas, sveikesnių užkandžių ar desertų gamybą. Stovyklos metu vaikai įgijo naujos patirties, kaip kūrybiškai, įdomiai ir kokybiškai leisti laiką be išmaniųjų įrenginių. Visa tai praplėtė vaikų suvokimą apie kitokius galimus laisvalaikio praleidimo būdus.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

12. Fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos įgūdžių skatinimas Jurbarko mieste ir rajone

Projekto vykdytojas – Asociacija „Smalininkų senjorai“

Skirtas finansavimas – 2 000,00 Eur.

Projektinės veiklos buvo orientuotos į vaikus ir jaunimą iki 18 m., negalią turinčius asmenis, vaikus su spec. poreikiais, senjorus, socialinę atskirtį patiriančius asmenis.

Projekto tikslinė grupė: Skirtingose projektinėse veiklose dalyvavo įvairaus amžiaus vaikai, jaunimas, senjorai ir negalią turintys asmenys iš Smalininkų bei Jurbarko. Projekto veiklose dalyvavo skirtingų amžiaus grupių Jurbarko r. sav. gyventojai.

Dalyvių skaičius – 60.

Projektinių veiklų metu dalyviai buvo įtraukti į reguliarias fizinio aktyvumo veiklas. Edukacijų ir praktinių užsiėmimų metu buvo įgytos įvairiapusės žinios apie sveiką gyvenseną ir kasdienybės įpročius. Taip pat buvo sukurta sveikatinimo metodinė priemonė su rekomendacijomis, kurias projekto dalyviai galės taikys asmeniname gyvenime, šeimose. Reguliarūs užsiėmimai ir susitikimai ženkliai įtakojo dalyvių sveikos gyvensenos įpročių formavimąsi, pagerėjo fizinė ir emocinė sveikata. Olimpiados, jungtinių veiklų su jaunimu metu skirtas dėmesys požiūrių ir elgsenos įpročių keitimui, suorientavimui ir motyvacijai keisti įsivyravusius stereotipus, padaršinimui bandyti atrasti patinkančias fizines veiklas, judėti ir formuoti naujus įpročius. Projekto metu buvo sudarytos sąlygos laisvai dalyvauti ir prisijungti į veiklas visiems Jurbarko r. sav. gyventojams, skirtas individualus dėmesys, raginant bendruomenių narius prisijungti, taip užtikrinant prieinamumą visoms gyventojų amžiaus ir socialinėms grupėms. Užsiėmimų metu didelis dėmesys skirtas dalyvių švietimui apie susiformavusių įpročių žalą, sveikatos problemas, jų sprendimo būdus, pasitelkiant paprasčiausias kasdienio fizinio aktyvumo ir sveikesnių pasirinkimų alternatyvas.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

13. Jurbarko švietimo centro Pedagoginės psichologinės tarnybos atsipalaidavimo erdvės kūrimas sveikatinimo ir įtraukties aspektu

Projekto vykdytojas – Jurbarko švietimo centras.

Skirtas finansavimas – 2 560,00 Eur.

Projektinės veiklos buvo orientuotos į vaikus ir jų tėvus.

Projekto tikslinė grupė: Jurbarko švietimo centro Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (toliau – JŠC PPT) besilankantys klientai: vaikai ir tėvai.

Dalyvių skaičius – 62 (31 motina ir (ar) tėvas, 31 vaikas).

Projekto metu buvo įrengta ir specialiomis priemonėmis aprūpinta atsipalaidavimo ir užimtumo erdvė JŠC PPT patalpose. Organizuoti individualūs ir grupiniai susitikimai su tėvais, globėjais ir rūpintojais. Užtikrinta visokeriopa specialistų pagalba, suteikiant galimybę specialiuosius ugdymosi poreikius (toliau – SUP) turintiems vaikams gauti individualias konsultacijas ir terapiją dirbančių specialistų erdvėje, vykdytos nuolatinės specialistų konsultacijos tėvams, globėjams ir rūpintojams dėl vaikų ugdymo ir lavinimo. Buvo skatinamas aktyvus

dalyvavimas socialinėse situacijose, plėtojant veiklas ir žaidimus, skatinančius socialinius įgūdžius ir bendravimą, organizuojant grupinius užsiėmimus, kurie lavintų bendradarbiavimo ir savęs pažinimo įgūdžius. Taip pat buvo vertinamas ir analizuojamas sveikatinimo projekto poveikis: nuolat vertintas erdvės ir priemonių efektyvumas per vaikų elgesio ir emocijų pokyčių stebėjimą ir renkant tėvų, globėjų, rūpintojų ir specialistų atsiliepimus apie projekto naudą bei teikiant rekomendacijas tolimesniam tobulinimui.

Sukurta ir įrengta atsipalaidavimo ir užimtumo erdvė, atitinkanti SUP turinčių vaikų poreikius JŠC PPT patalpose, siekianti sumažinti sensorines ir emocines įtampas bei netinkamo elgesio situacijas. Projektu buvo siekiama užtikrinti, kad SUP turintys vaikai gautų individualizuotą pagalbą, jų tėvai ir globėjai būtų aprūpinti praktinėmis žiniomis ir įgūdžiais, gerinančiais vaikų komunikacijos ir pažintinių procesų lavinimą, taip skatinant lygias galimybes ir aktyvų dalyvavimą socialinėse situacijose.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas visiškai.

14. Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų stebėseną

Stebėsenos vykdytojas – Jurbarko rajono savivaldybės administracija.

Skirtas finansavimas – 3 000,00 Eur.

Panaudota suma – 2 067,43 Eur.

2024 m. skirtas finansavimas panaudotas iš dalies. Esant stebimų maudyklų vandens taršai, reikalinga papildomai atlikti maudyklų vandens mikrobiologinius tyrimus. Į apskaičiuotą sąmatos kainą pagal Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus iš anksto patvirtintą maudyklų vandens kokybės stebėsenos kalendorinį grafiką nebuvo įtraukti papildomi tyrimai ir transporto išlaidos, esant vandens trumpalaikei taršai. Todėl planuota didesnė finansinių lėšų suma. Pasibaigus maudyklų stebėsenai, atsiskaityta už atliktų laboratorinių tyrimų faktą.

Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1055 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ patvirtinimo“, 19–21 punktų ir 4 priedo nuostatomis, Jurbarko rajono savivaldybės mero 2024 m. balandžio 10 d. potvarkiu Nr. V3-177 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2024 metų kalendorinio grafiko patvirtinimo“, 2024 metais buvo stebimos šios Jurbarko rajono maudyklos:

1. Nemunas prie Jurbarko;
2. Mituvos užtvanka (Dainių k., Jurbarkų sen., Jurbarko r. sav.);
3. Jurbarko karjeras (Muitinės g., Jurbarkas);
4. Greičių karjeras (Greičių k., Jurbarkų sen., Jurbarko r. sav.).

Taip pat buvo imami paplūdimio smėlio mėginiai dėl žmogui patogeninių kirminų ir jų kiaušinėlių ištyrimo iš Jurbarko karjero (Muitinės g., Jurbarkas) ir Greičių karjero (Greičių k., Jurbarkų sen., Jurbarko r. sav.) bei atliekami smėlio parazitologiniai tyrimai.

Stebėseną atlikta nuo 2024 m. gegužės 22 d. iki 2024 m. rugsėjo 11 d. Jurbarko rajono savivaldybės maudyklų vandens kokybės mikrobiologinius ir paplūdimio smėlio parazitologinius tyrimus atliko Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija pagal sudarytą Laboratorinių tyrimų sutartį. 41 kartą buvo paimti vandens mėginių pavyzdžiai iš Nemuno upės prie Jurbarko, Mituvos užtvankos, Jurbarko karjero, Greičių karjero. Taip pat 4 kartus buvo paimti smėlio mėginiai iš Jurbarko karjero ir Greičių karjero. Gautų tyrimų rezultatai buvo skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje, Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro interneto svetainėje, vietinėje žiniasklaidoje.

2024 m. Mituvos užtvankos maudyklos vandens kokybė atitiko higienos normos reikalavimus, keliamus maudyklų vandens kokybei, ir nekėlė grėsmės žmonių sveikatai (žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) skaičius leidžiamų normų neviršijo).

Tuo tarpu Nemuno upės prie Jurbarko, Jurbarko karjero ir Greičių karjero maudyklų vandens kokybės mikrobiologinių parametru vertės keletą kartų viršijo Lietuvos higienos normos

HN 92-2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ nurodytas vertes. Todėl 5 kartus papildomai buvo atlikti šių maudyklų vandens mikrobiologiniai tyrimai. Pakartotinai atlikti vandens tyrimo rezultatai parodė, kad Nemuno upės prie Jurbarko, Jurbarko karjero ir Greičių karjero maudyklų vandens užterštumas buvo laikinas.

2024 m. Jurbarko karjero ir Greičių karjero paplūdimio smėlio parazitologiniai tyrimų rezultatai parodė, kad smėlio kokybė atitiko higienos normos reikalavimus (žmogui patogeninių kirminų kiaušinėlių ir jų lervų nerasta).

IV. JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS 2025 METŲ VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

2025 m. planuojama tęsti Bendruomenės sveikatos tarybos veiklą. Pagrindinės veiklos sritys:

1. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis remiamų 2025 m. prioritetinių sveikatinimo veiklos kryptių patvirtinimas;
2. Psichikos sveikatos stiprinimas, savižudybių ir smurto prevencija;
3. Vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas;
4. Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija;
5. Užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė;
6. Gyvenamosios aplinkos sveikatinimas (stebėseną);
7. Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė;
8. Gyventojų sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo skatinimas;
9. Burnos ertmės organų ligų profilaktika;
10. Bendruomenės sveikatos stiprinimas, sveikatos mokymas, šeimos planavimo konsultavimas, sveikatos žinių populiarinimas ir visuomenės sveikatos propagavimas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, kitais įstatymais ir Jurbarko rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos nuostatais, Bendruomenės sveikatos taryba 2025 m. gali rinktis svarstyti ir kitus aktualius klausimus.

Jurbarko rajono savivaldybės Bendruomenės
sveikatos tarybos pirmininkė

Gražina Sutkuvienė